

DESENTRALISERT LANDSMØTE 2020

SAKSPAPIRER

HEFTE 3

- 1. Organisering av desentralisert landsmøte s.2**
- 2. Påmeldte deltakere og delegater s.4**
- 3. Forslag til uttalelser s.5**

**INTERNASJONAL KVINNELIGA FOR
FRED OG FRIHET**

1.ORGANISERING AV DESENTRALISERT LANDSMØTE

HVORDAN ORGANISERER VI LANDSMØTET 2020?

Landsstyret diskuterte landsmøtet i et møte 28.3, hvorvidt landsmøtet skulle utsettes, avlyses eller avholdes. Konklusjonen ble at vi holder et desentralisert landsmøte i 2020 og at neste ordinære landsmøte blir så tidlig som mulig i 2021

Det desentraliserte landsmøte innebærer at de 4 lokallagene + arbeidsgruppen i Stavanger organiserer diskusjon og avstemming om sakene som skal behandles og melder inn resultatet.

De fire lokallagene og arbeidsgruppen i Stavanger velger selv hvordan de vil organisere diskusjonen og avstemningen:

- Vi anbefaler at lokallagene legger til rette for en diskusjon om sakene som skal behandles, - enten via telefonmøte eller via individuelle telefonsamtaler. Lokallaget kan også velge å avholde et fysisk møte hvis de mener at det er forsvarlig.
- Lokallagene v. landsstyremedlemmer og lokallagenes delegater og ev. andre medlemmer behandler sakene og melder tilbake avstemmingsresultatet senest 1.5.
- Lokallagene kan velge selv om de ønsker å inkludere alle lokallagets medlemmer i diskusjonen eller bare landsstyremedlemmer og delegater. Uansett er det bare delegater og medlemmer/varamedlemmer av landsstyre 2019-20 som har stemmerett.
- Det nåværende landsstyret 2019-2020 og kommende landsstyret 2020-2021 holder telefonmøte 5.5. og oppsummerer vedtakene.

Alle landsstyremedlemmene var enige i at et slikt desentralisert landsmøte selvsagt ikke er like bra som et ordinært landsmøte der alle representantene for hele landet samles, men de fleste mente at et desentralisert landsmøte var den beste nødløsningen av flere grunner:

- Alle medlemmene er informert om landsmøtet gjennom Fred og Frihet, alle de obligatoriske sakene er lovlig forberedt, og alle sakspapirene legges på hjemmesiden.
- De fleste sakene er relativt ukompliserte, f.eks. beretning, regnskap, budsjett, valg.
- Noen av sakene er mer komplisert og krever en annen behandling. Når det gjelder arbeidsplan og uttalelser kan de diskuteres og forslag fremmes, men IKFF har tradisjon for at første landsstyremøte etter landsmøtet har fullmakt til å ferdigbehandle dem – og vi gjør det samme denne gangen. Når det gjelder organisering har den saken vært sendt ut til lokallagene og arbeidsgruppen i Stavanger, og landsstyret går inn for at den saken delegeres til det nyvalgte landsstyret.
- Det er en stor fordel praktisk å ha avsluttet behandlingen av de kurante landsmøtesakene – som regnskap, valg, budsjett – også på grunn av formaliteter i forhold til Brønnøysundregisteret, banken m.m..

HVA ER FRISTEN FOR Å MELDE INN FORSLAG OG AVSTEMMING

Det er 2 frister:

15.4 Frist for innsendelse av uttalelser og forslag

1.5. Frist for avstemning

HVEM ER DELEGAT MED STEMMERETT?

IKFFs vedtekter fastslår at alle medlemmer kan delta på landsmøtet **med tale og forslagsrett**, men at bare **delegater og medlemmer og varamedlemmer av landsstyret 2019-2020 har stemmerett**. Lokallagene har 1 delegat per påbegynt 6. medlem.

HVILKE SAKER SKAL BEHANDLES PÅ LANDSMØTET?

Noen saker er relativt enkle å diskutere og stemme over, i tillegg kan man som vanlig fremme skriftlige forslag. Alle sakene er samlet i 3 hefter:

- Valg av nytt landsstyre (hefte 1)
Avstemming: Valgkomiteens innstilling til nytt landsstyre: godkjennes – ja eller nei
NB: det er en endring i forhold til dokumentet som ligger på hjemmesiden: Hilde Solberg går inn som vara for Stavanger i stedet for Jorunn Karin Berg
- Regnskap 2019 (hefte 2.)
Avstemming: godkjennes – ja eller nei
- Budsjett 2020 (hefte 2.)
Avstemming: godkjennes med fullmakt til landsstyre om videre justering: ja eller nei
- Beretning 2019 fra landsstyret, lokallag og andre (hefte 2)
Avstemming: tas til etterretning – ja eller nei
- Arbeidsplan 2020 for landsstyre og lokallag (hefte 2)
Avstemming: godkjennes med fullmakt til landsstyre om videre justering: ja eller nei
- Uttalelser (hefte 3.)
Temaene og hovedinnholdet godkjennes med fullmakt til landsstyret til ferdigbehandling av utforming og offentliggjøring.

I hefte 3 ligger også oversikt over påmeldte delegater og dette brevet med informasjon om Organiseringen av det desentraliserte landsmøtet.

Saker som ikke behandles på det desentraliserte landsmøtet

- Forslag ved. justering av organiseringen av IKFF (hefte 1)
Denne saken behandles av nytt landsstyre på første ordinære møte

HVOR FÅR VI SAKSPAPIRENE?

Alle de 3 heftene med sakspapirer til landsmøtet ligger på IKFFs hjemmeside www.ikff.no under «landsmøtet».

2. DELTAKERE OG DELEGATER PÅ LANDSMØTET

Vedtektene fastslår at alle medlemmer kan delta på landsmøtet **med tale og forslagsrett**, men at bare **delegater og medlemmer/varamedlemmer av landsstyret 2019-2020 har stemmerett**. Lokallagene har 1 delegat per påbegynt 6. medlem.
Fristen for påmelding til landsmøtet gikk ut 12. mars.

Påmeldt til landsmøtet	Avdeling
Britt Schumann	Oslo/Viken 6 påmeldte. 111 medlemmer, 10 delegater
Elisabeth Koren	
Eva S.Fidjestøl	
Edel Beukes	
Audgunn Oltedal	
Liss Schanke	
Susanne Urban	Bergen/Vestland 4 påmeldte 56 medlemmer, 10 delegater
Åse M-Hansen	
Karen G-Nielsen	
Marianne Sælen	
Inger K. R. Ødegård	Hedmark-Oppland/Innlandet 7 påmeldte 56 medlemmer, 10 delegater
Kari Nes	
Margrethe Tingstad	
Eli H Eide	
Torill Heilevang	
Jorunn Skjeggstad	
Kari Brustad	
Camilla Jo Gjeitnes	Stavanger 8 påmeldte 17 medlemmer, 3 delegater
Hanne Kjersti Knutsen	
Jorunn K Berg	
Maria Leida	
Hilde Solberg	
Anndi L Jacobsen	
Berit Wathne	
Syn Eva Eidsem	
Alicia Sanhueza	Sandnes 15 påmeldte 42 medlemmer, 7 delegater
Aljeandra Rødahl	
Aud Jakobsen	
Tone Ravnaas	
Tale Simonsen	
Ellen Sværi	
Ingegerd Austbø	
Kirsti Nærland	
Gerd Haugland	

Gro Eriksen	
Edda Wangsholm	
Karin Aarsvoll	
Kirsten Gundersen	
Anne Berit Skeie	
Wenche Nygaard	

3.FORSLAG TIL UTTALELSER FRA LANDSMØTET

9 forslag til uttalelser ble lagt fram på landsstyremøtet 28.3.

Landsstyret vedtok 2 av uttalelsene: uttalelse 5 om evakuering av flyktningleirene i Hellas og uttalelse 6 om papirløse med lang oppholdstid i Norge slik at det kan sendes innspill til regjeringen innen høringsfristen 4.april om 16 års botid. Disse to uttalelsene er sendt ut til media, de legges ut på hjemmesiden og skal ikke behandles av landsmøtet.

Landsstyret vedtok også at 2 av uttalelsene skal bearbeides nærmere, uttalelse 7 om barnebruder og uttalelse 8 om skadelige NATO-øvelser, disse blir sendt ut senere.

Endringer til innholdet i de 7 uttalelsene eller forslag til andre uttalelser må være sendt inn senest 15.4 slik at de kan sendes ut til avstemning innen fristen 1.5.

Når det gjelder utformingen av uttalelsene har IKFF den praksis at første landsstyremøte etter landsmøtet har fullmakt til å ferdig-redigere uttalelsene, og vi har samme ordning i 2020.

Uttalelse 1, fra Liss Schanke

Koronakrisen øker behovet for en ny forsvars- og sikkerhetspolitikk

Erfaringene fra koronakrisen øker behovet for ny forsvars- og sikkerhetspolitikk

Militærvesenet hjelper ikke mot koronavirus, klima- og miljøkrise, atomtrussel eller andre farer som truer i en globalisert verden

Koronakrisen viser at tradisjonelt militært forsvar er utilstrekkelig:

- Militært forsvar og våpen beskytter oss ikke mot pandemier
- Militært forsvar er ekstremt dyrt – koronakrisen gjør det nødvendig å omdisponere offentlige budsjetter
- Koronakrisen er en global krise der alle land må stå sammen, vi er ikke tjent med å opprettholde et fiendebilde av Russland

Norge trenger et fredsdepartement som kan samordne innsatsen for fred - i kriser der militært forsvar ikke er relevant.

Uttalelse 2, fra Liss Schanke

Behov for ny norsk politikk i forhold til Russland

Norge trenger en ny politikk i forhold til Russland, en politikk basert på at “naboer som venner, ikke fiender”.

Den norske regjeringen og NATOs politikk i forhold til Russland er preget av aggressiv tale, militærøvelser nær den russiske grensen og - i realiteten – amerikanske militære baser på norsk jord. Dette er i strid med tidligere norsk politikk og bidrar ikke til å gjøre Norge tryggere, tvert imot gjør det Norge mer utsatt som potensiell krigssone mellom USA og Russland.

Spenningen mellom Russland og NATO er et av hovedargumentene for militarisering og opprustning – både med konvensjonelle og kjernefysiske våpen.

Fredelig folk til folk-samarbeid mellom Norge og Russland er viktigere for norsk langsiktig sikkerhet enn soldater og våpen i grenseområdene.

For å styrke samarbeidet mellom fredsbevegelsen og fredsvenner i Norden og Russland, arrangerte IKFF og Fredslaget et nordisk-russisk seminar i Oslo (3-4.februar 2020), støttet av UD. IKFF vil arbeide for å styrke dette samarbeidet gjennom nye seminarer i 2020 og 2021, der målet er å diskutere felles utfordringer når det gjelder nedrustning, kjernefysisk sikkerhet og miljø.

Uttalelse 3, fra Elisabeth Eide

Afghanerne trenger en rettferdig fred

Siden den sovjetiske invasjonen i desember 1979 har folk i Afghanistan levd i en permanent krigstilstand. De fleste afghanere er unge, og har ingen erindring om fred, annet enn via foreldre og besteforeldre.

Mange fattet håp etter Talibans fall i 2001, men årene som fulgte gjorde at håpene gradvis visnet. Snarere enn å skape fred har «Enduring Freedom» ledet av USA, med sin innsats bidratt til en rekke krigshandlinger som har rammet sivile, og dermed til Talibans vekst. Taliban kontrollerer nå store deler av landet. I Kabul sitter to tidligere allierte som begge gjør krav på presidentembetet etter valget i fjor høst.

Den foreløpige fredsavtalen undertegnet mellom USA og Taliban i Doha kan ha åpnet et vindu for fred, men så lenge de afghanske partene selv ikke møtes til forhandlingsbordet, finnes ingen garantier. Mange kvinneorganisasjoner frykter at kvinners rettigheter, nedfelt i den afghanske grunnloven, skal bli svekket gjennom kompromissene som kan følge av nye forhandlinger. Samtidig er det i det afghanske folkets interesse at de krigende partene nå legger bort våpnene.

IKFF/Norge ber den norske regjeringen om å støtte alle reelle fredsforhandlinger og samtidig oppfordre de afghanske partene og deres utenlandske allierte til

- øyeblikkelig opphør av alle terror- og krigshandlinger
- å legge fiendskap til side og lytte til kravene om fred fra sivilbefolkningen
- å respektere Grunnloven og rettighetene nedfelt i denne, ikke minst rettigheter for afghanske kvinner

Førti års krig er nok, afghanerne trenger en rettferdig fred.

Uttalelse 4, fra Audgunn Oltedal **Nei til utlevering av Julian Assange til USA.**

Saka mot Julian Assange, med krav om utlevering til USA, starta i London 24. februar i år.

Julian Assange var med og grunnla Wikileaks. Han er tiltalt for å ha lekka informasjon som viser USA sine krigsbrottsverk og grove brot på menneskerettar i Irak og Afghanistan i 2010. Nils Melzer, FNs spesialrapportør for tortur, har dokumentert (Klassekampen 20.02.20) at Assange sine menneskerettar på ulike vis er blitt grovt krenka sidan prosessen mot han starta. Det blir og reagert ut frå reint humanitære grunnar; Assange er blitt usett for langvarig isolasjon og urimeleg nekting av besøk.

Julian Assange er tiltalt for at han i 2010, gjennom Wikileaks, publiserte dokumentasjon om krigsbrottsverk i Irak og Afghanistan som var skaffa fram gjennom varslaren Chelsea Manning.

President Obama sin administrasjon gav opp å tiltale Assange avdi ein då og måtte tiltale New Yorks Times og andre nyhetsorgan som hadde publisert materiale med basis i dei samme WikiLeaks-lekkasjane. Å reise tiltale let seg ikkje forsvare ut frå «First Amendment», den viktigste juridiske garantien for ytringsfridom og journalistars rett i USA.

Når president Donald Trump no krev utlevering av Julian Assange, er det eit åtak på den menneskerett ytringsfridom er for verdssamfunnet.

Det er nå Storbritannia som avgjør den vidare skjebnen til Julian Assange. En britisk domstol skal behandle kravet om utlevering til USA. Der risikerer han 175 års fengsel etter Espionage act.

Noreg må la lojaliteten til ytringsfridomen vege tyngre enn lojaliteten til NATO-allierte, og kreve stans i forsøket på utlevering.

Uttalelse 5, fra Berit Åsen **Evakuer flyktningleirene i Hellas**

Forholdene i flyktningleirene i Hellas er uholdbare. Situasjonen har ytterligere tilspisset seg ved at det nå er åpnet for en flyktningstrøm fra Tyrkia til Hellas. Når korona-epidemien nå slår til er det viktig å ha en felles europeisk innsats for å fordele flyktningene i Hellas på de europeiske landene. I en tid med rekordlave ankomsttall av asylsøkere og lave bosettingstall har Norge god kapasitet til å ta imot flere. Storbyene i Norge har ytret ønske om at Norge tar imot flyktninger fra Hellas, og viser til at de har kapasitet til å bosette disse. Sju EU-land har forpliktet seg på å hente ut 1600 mindreårige flyktninger fra Hellas Norge har avslått å være med på dette. Samtidig har Europaparlamentets innenrikskomite (European parliament's civil liberties, justice and home affairs committee) gått ut med en oppfordring om å hente ut 42 000 flyktninger fra leirene i Hellas, også med tanke på faren for flyktningene ved en rask smittespredning av koronaviruset i leirene. I Norge har det vært opprop fra fagpersoner og underskriftkampanjer for å få evakuert ut barnefamilier fra Hellas.

På denne bakgrunn ber vi norske myndigheter om å

- igangsette et relokaliseringsprogram av flyktninger fra Hellas,
- bidra i den europeiske dugnaden om å hente ut enslige mindreårige, og
- evakuere barnefamilier fra Hellas.

Mer informasjon:

<https://www.theguardian.com/world/2020/mar/24/eu-urged-to-evacuate-asylum-seekers-from-cramped-greek-island-camps-coronavirus> - The European parliament's civil liberties, justice and home affairs committee has called for the evacuation of 42,000 people on the Greek islands as "an urgent preventive" measure to avoid "many deaths" from coronavirus.

7 land, Finnland, Frankrike, Tyskland, Luxemburg, Portugal, Kroatia, Island, har sagt seg villige til å ta imot tilsammen 1600 enslige mindrerårlige flyktninger fra Hellas.

<https://www.infomigrants.net/en/post/23468/who-will-be-on-the-list-of-1-600-refugees-relocated-from-greece>

Uttalelse 6, fra Kari Nes

Situasjonen for 'papirløse' med lang oppholdstid i Norge

IKFF har vært blant dem som tidligere har tatt opp situasjonen for eldre, enslige, ureturnerbare kvinner som har fått endelig avslag på asylsøknad. Disse lever under uverdige forhold i år etter år på norske asylmottak uten mulighet til å få seg arbeid, utdanning og helsetjenester, bortsett fra akutthjelp.

Så sent som i februar i år ble en 63 år-gammel etiopisk kvinnelig asylsøker som har fått avslag, men vært i landet i 18 år, arrestert og brakt til Trandum for tvangsutsendelse. Dette ble stoppet etter reaksjon fra *Rettferdighet i asylopolitikken* (RiA), KrF og andre (Dagbladet 24.02.20). Saken viser at det haster å få på plass en løsning for 'papirløse' som har vært i Norge i lang tid.

Regjeringens forslag til engangsløsning for «utlendinger med mer enn 16 års oppholdstid i Norge» er nå ute på høring. Men det foreslåtte kravet om minst 16 års botid mener vi er altfor strengt. Regjeringens krav vil medføre at mange utsatte personer vil falle utenfor.

Mange av de personene det gjelder har tidligere vært i jobb, men er blitt fratatt skattekort og retten til å arbeide, et helt urimelig system som ikke minst Arne Viste, Gunnar Stålsett og *Mennesker i limbo* har utfordret ved å tilby jobb til 'papirløse' (se f.eks. Dagsavisen 17.01.19).

Denne gruppa mennesker er også spesielt utsatt nå i Koronatider, både i vårt land og i andre land, fordi den frivillige hjelpa som gruppa er avhengig av, i stor grad har måttet innstille pga smitteverntiltakene. (Klassekampen 24.03.20; The Guardian 23.03.20). Dette omfatter også helsehjelp, og vi mener at et kortsiktig tiltak er å innrømme de 'papirløse' samme adgang til helsetjenester som andre innbyggere i Norge.

- IKFF mener at regjeringens forslag om minst 16 års botid for å omfattes av engangsløsningen er altfor strengt.
- Ordninger for at 'papirløse' skal kunne arbeide må etableres.
- 'Papirløse' må få rett til helsehjelp på linje med andre innbyggere i Norge i disse unntakstider. (SV har foreslått dette, Klassekampen 24.03.20)

(Vi sender innspill til regjeringen innen høringsfristen 4.april om 16 års botid.)

Uttalelse 7, fra IKFF Stavanger Forslag vedr. barnebruder.

Forslag til uttalelse

WILPF Norge henstiller til Regjeringens om å bidra til å styrke FN resolusjon 1325 «Kvinner, fred og sikkerhet». Konkret ber vi om at praksisen med barnebruder spesifikt omtales i resolusjonen og at det tas tydelig avstand fra den ødeleggende praksisen med barnebruder. Vi henviser til FN sine Bærekraftsmål 5 pkt. 5.2 og 5.3 der den umenneskelige praksisen med barnebruder spesifikt er omtalt. IKFF Stavanger ber om at dette arbeidet igangsettes omgående.

Begrunnelse

Skikken med barnebruder/brudepris er gammel i Midt- Østen. Det er rapportert om en økning av barnebruder i krig og konfliktområdene og blant flyktninger i naboland. Vi er kjent med at syriske flyktningjenter i Jordan blir giftet bort til jordanske menn. Blant flere motiv for å motta brudepris/penger, er muligheten for familien til å finansiere videre flukt fra krig. Følgene og konsekvensene er umenneskelig for jentene, og kan beskrives som vold mot barn/jenter. Flere organisasjoner arbeider med for å få slutt på denne umenneskelige situasjon for jenter og vi mener at IKFF også må prioriterer dette arbeidet høyt.

Uttalelse 8 fra Ingegerd Austbø Skadelege Nato-øvingar

Natos militærøvingar er skadelege på to måtar:

- A. Dei fører til store skadar på klima og miljø.
- B. Dei provoserer Russland og aukar dermed spenninga.

Militærøvingar kalla «Cold Respons» har stort sett blitt avvikla i Nord-Norge annan kvart år sidan 2006. Men årets «Cold Respons» blei (midlertidig?) stoppa av koronaviruset. Den skulle etter planen føregå i dei tre nordlegaste fylka 2.-18.mars. Over 14000 soldatar frå 9 land skulle delta med over 1000 kjøretøy, 20 maritime fartøy og 50 luftfartøy.

Deltakar-landa opplyser ikkje om kor store utsleppa av klimagassar blir. Militærvesenet er som kjent utelate frå verdas klimareknaskap. Men F-16-flyet brukar 3406 liter drivstoff i timen, og det nye F-35-flyet heile 5600 liter! Tunge kjøretøy og tusenvis av soldatar fører også til skadar på bakken. Etter den store «Trident Juncture»-øvinga i 2018 vart det meldt inn over 850 skadar og i januar2019 hadde Forsvaret betalt ut 13 millionar kroner i erstatning for skade på vegar og dyrka mark.

Finland og Sverige er offisielt nøytrale, men dei deltek for fullt i Nato-øvingar. I 2014 signerte Finland ei såkalla «vertslands»-avtale med Nato, og i 2016 gjorde Sverige det same. Det gir Nato rett til å halda øvingar på deira territorium. Nato er godt nøgd med å bruka områda i Norrbotten. Der ligg Europas største testområde for nye våpen (også Israel har nytta seg av dette.)

Øvinga «Aurora 17» vart halden i Sverige i 2017. Der deltok 20 000 soldatar frå Nato-land, pluss Sverige og Finland. Pris 600 millionar kroner. «Gjestene» nekta å svara på spørsmål om dei hadde a-våpen med. Eit par år etter kom «Northern Wind»med «bare» 10 000 soldatar. Den øvinga føregjekk frå Bardufoss, via Kiruna til Haparanda nær Austersjøen. (Det svenske forsvaret hevda at det ikkje var noko Nato-øving.)

Nato opererer altså i både Norge, Sverige og Finland, og dessutan i Austersjø-området med dei baltiske landa. I 2016 vart det halde ei stor Nato-øving her med 40 000 soldatar. Finland har ei 1300 km lang grense mot Russland. Er det rart om Russland kjenner seg truga av Nato? Men me får jo høyra at det er tvert om, at Russland trugar oss. Skal me gå ut frå styrkeforholdet er det liten tvil om kven som har størst grunn til å kjenna seg utrygg. Nato brukar minst 12 gonger så mykje på militæret som Russland. Nato har 3,2 millionar soldatar, Russland 830 000.

(Ottar Brox siterte for nokre år sidan kva ein av dei greske filosofane hadde sagt om bruk av militæret: »At de bare hadde nok forsvar til å gjøre angrep så kostbart som mulig for angriperen, uten å prøve å bli uovervinnelig.»)

Korona-viruset har skapt krise-stemning og Regjeringa har sett i verk drastiske tiltak. I tillegg til dødsfall vil nok pandemien få alvorlege økonomiske konsekvensar. Men på lang sikt er dette truleg mindre farleg enn den store faren klima- og miljø-skadane representerer. For å hindra øydelegging av livsgrunnlaget trengst det drastiske tiltak, som ved korona-viruset. Media må ta for seg militærvesenets «fotavtrykk», og politikarane må arbeida for avspenning og nedrusting i nord, ikkje konfrontasjon.

Uttalelse 9, fra Åse Møller-Hansen.

Krig og militarisme forsterker klimakrisen. Vi må tenke sikkerhet på nytt.

Verden må halvere klimautslippene i løpet av de neste ti årene for å hindre en katastrofal global oppvarming. Samtidig sløses det bort ufattelige mengder olje på krig og opprusting. USAs forsvar bruker alene rundt 17 milliarder liter olje hvert år. Også andre land og krigsindustrien bidrar til store militære klimautslipp.

At landenes forsvar er med på å fremskynde og forsterke klimakrisen er et paradoks. En vanlig oppfatning er at nasjonale forsvar og militærallianser som NATO ivaretar de enkelte lands sikkerhet. Men i virkeligheten bidrar de sterkt til å ødelegge den globale sikkerheten og livsgrunnlaget for fremtidige generasjoner.

I stedet for å sette ressursene inn på å unngå en klimakrise ruster verden opp, og det holdes stadig uforsvarlige krigsøvelser, særlig i grenseområdene mellom NATO-landene og Russland. Hvorfor? Jo, fordi dette er logisk innenfor den gjeldende sikkerhetstenkningen.

Men i vår tid er det pandemier, klimakrise, nedbrytingen av økosystemer og verdens 15 000 atomvåpen som truer sikkerheten, ikke for enkeltnasjoner, men for alle og kloden som helhet. Truslene er globale og krever internasjonalt samarbeid over landegrensene.

Tradisjonell sikkerhetstenkning kan ikke forsvare oss mot disse truslene. Tvert imot: Den er synonym med evig opprustning, farlige krigsøvelser og nye kriger, et kappløp mot bunnen. Den militære sikkerhetstenkningen utarmer statsbudsjettene i både rike og fattige land. Den legger beslag på rundt 18 000 milliarder kroner hvert år. Disse ressursene bør heller brukes styres mot å innfri FNs bærekraftsmål.

FN og andre organisasjoner har gjennom årene fremmet en rekke konstruktive og lett tilgjengelige alternativer til krig og militarisme.

Det handler om politisk vilje. Hvis vi skal vinne klimakampen, må land som i dag er «fiender» samarbeide, i stedet for å ødelegge for hverandre. Å bruke verktøyene for nedrusting og fredelig konfliktløsning må bli en del av arbeidet. Norge forvalter verdens mest prestisjefylte fredspris. Vi er et rikt land. I stedet for å være en strategisk base i et destruktivt geopolitiske spill om makt og ressurser, kan vi ta et klart standpunkt for fred og vise veier til nedrustning og demilitarisering.

Verden har stoppet opp noen uker. Kanskje dette er den ene sjansen vi har for å omdisponere ressurser fra krig og militarisme til miljø, helse og utvikling?